

ISSN 2669-0330

ĮŽVALGOS INSIGHTS

Mokslo darbai

2024 Nr. 1

Mokslo darbų žurnalo „Ižvalgos“ Redaktorių kolegija

Doc. dr. Vitalija Bartuševičienė – vyriausioji redaktorė, Socialiniai mokslai (Edukologija), Utenos kolegija

Doc. dr. Jūratė Urbonienė – atsakingoji redaktorė, Technologijos mokslai (Informatikos inžinerija), Utenos kolegija

Nariai:

Doc. dr. Vaida Bartkutė – Norkūnienė, Gamtos mokslai (Informatika), Utenos kolegija, Lietuva

Doc. dr. Roma Šiugždaitė, Gamtos mokslai (Informatika), Kembridžo universitetas, Jungtinė Karalystė

Doc. dr. Jurgita Daubarienė, Fiziniai mokslai (Geografija), Utenos kolegija, Lietuva

Doc. dr. Gintaras Dervinis, Technologijos mokslai (Informatikos inžinerija), Kauno technologijos universitetas, Lietuva

Doc. dr. Anita Juškevičienė, Technologijos mokslai (Informatikos inžinerija), Vilniaus universitetas, Lietuva

Doc. dr. Laimonas Kairiūkštis, Technologijos mokslai (Matavimų inžinerija), Utenos kolegija, Lietuva

Prof. dr. Ada Traumann, Technologijos mokslai (Medžiagų inžinerija), Talino technikos taikomųjų mokslų universitetas, Estija

Doc. dr. Jurgita Domskienė, Technologijos mokslai (Medžiagų inžinerija), Kauno technologijos universitetas, Lietuva

Doc. dr. Jonas Damašius, Technologijos mokslai (Chemijos inžinerija), Kauno technologijų universitetas, Lietuva

Prof. dr. Taha Rababah, Technologijos mokslai (Chemijos inžinerija), Jordanijos mokslo ir technologijų universitetas, Jordanija

Doc. dr. Dainius Paliulis, Technologijos mokslai (Aplinkos inžinerija), Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Lietuva

Doc. dr. Rūta Meištė, Socialiniai mokslai (Vadyba), Utenos kolegija, Lietuva

Doc. dr. Sandra Jakštienė, Socialiniai mokslai (Ekonomika), Utenos kolegija, Lietuva

Prof. dr. Iveta Mietule, Socialiniai mokslai (Ekonomika), Rezeknės technologijų akademija, Latvija

Prof. dr. Dalia Bernatonytė, Socialiniai mokslai (Ekonomika), Utenos kolegija, Lietuva

Prof. dr. Pāvels Jurs, Socialiniai mokslai (Edukologija), Liepojos universitetas, Latvija

Doc. dr. Raimundas Čepukas, Socialiniai mokslai (Edukologija), Utenos kolegija, Lietuva

Doc. dr. Daiva Petrėnaitė, Socialiniai mokslai (Teisė), Utenos kolegija, Lietuva

Prof. dr. Raimundas Jurka, Socialiniai mokslai (Teisė), Mykolo Romerio universitetas, Lietuva

Doc. dr. Daiva Kriukelytė, Sveikatos mokslai (Slauga), Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Lietuva

Prof. dr. Vygandas Rutkūnas, Sveikatos mokslai (Odontologija), Vilniaus universitetas, Lietuva

Doc. dr. Vilma Dudonienė, Sveikatos mokslai (Visuomenės sveikata), Lietuvos sporto universitetas, Lietuva

Prof. dr. Valdonė Indrašienė, Socialiniai mokslai (Sociologija, edukologija), Mykolo Romerio universitetas, Lietuva

Kviestiniai žurnalo numerio 2024 Nr. 1 recenzentai:

Doc. dr. Ingrida Pliopaitė-Bataitienė, Technologijos mokslai (Aplinkos inžinerija), Utenos kolegija, Lietuva

Prof. Habil. dr. Margarita Teresevičienė, Socialiniai mokslai (Edukologija), Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva

Doc. dr. Daiva Urmonienė, Socialiniai mokslai (Vadyba), Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva

Doc. dr. Estela Daukšienė, Socialiniai mokslai (Edukologija), Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva

Doc. dr. Inga Jakštonienė, Technologijos mokslai (Aplinkos inžinerija), Utenos kolegija, Lietuva

Žurnale publikuojami originalūs, kituose leidiniuose neskelbti Lietuvos ir užsienio autorių moksliniai straipsniai, kuriuose skelbiami autorių atlikti tyrimai, savitai aiškinamos įvairių mokslo sričių (medicinos ir sveikatos, žemės ūkio, gamtos, technologijos, socialinių ir humanitarinių) teorinės ir praktinės problemos, pateikiami jų sprendimai, mokslinė interpretacija ir vertinimai.

Redakcijos adresas:

Utenos kolegija

Maironio g. 7, LT-28142 Utena

Tel, 8-389 51662

El. paštas izvalgos@utenos-kolegija.lt

Tai yra atvirosios prieigos žurnalas, kuris platinamas vadovaujantis [Kūrybinių bendrijų licencija](#), leidžiančia laisvai ir neribotai naudoti, kopijuoti, daryti pakeitimus ir kurti išvestinius kūrinius, naudoti tik nekomerciniais tikslais nurodant informacijos šaltinį ir autorių.

Editorial Board of the Research Papers Journal "Insights"

Doc. dr. Vitalija Bartuševičienė - Editor-in-Chief, Social Sciences (Law), Utenos kolegija Higher Education Institution, Lithuania

Doc. dr. Jūratė Urbonienė - Executive/Editor, Technology Sciences (Informatics Engineering), Utenos kolegija Higher Education Institution, Lithuania

Members:

Doc. dr. Vaida Bartkutė - Norkūnienė, Natural Sciences (Informatics), Utenos kolegija Higher Education Institution, Lithuania

Doc. dr. Roma Šiugždaitė, Natural Sciences (Informatics), University of Cambridge, United Kingdom

Doc. dr. Jurgita Daubarienė, Natural Sciences (Geography), Utenos kolegija Higher Education Institution, Lithuania

Doc. dr. Gintaras Dervinis, Technology Sciences (Informatics Engineering), Kaunas University of Technology

Doc. dr. Anita Juškevičienė, Technology Sciences (Informatics Engineering), Vilnius University, Lithuania

Doc. dr. Laimonas Kairiūkštis, Technology Sciences (Measurement Engineering), Utenos kolegija Higher Education Institution, Lithuania

Prof. dr. Ada Traumann, Technology Sciences (Materials Engineering), Tallinn University of Applied Sciences, Estonia

Doc. dr. Jurgita Domskienė, Technology Sciences (Materials Engineering), Kaunas University of Technology, Lithuania

Doc. dr. Jonas Damašius, Technology Sciences (Chemical Engineering), Kaunas University of Technology, Lithuania

Prof. dr. Taha Rababah, Technology Sciences (Chemical Engineering), Jordan University of Science and Technology, Jordan

Doc. dr. Dainius Paliulis, Technology Science (Environmental Engineering), Vilnius Gediminas Technical University, Lithuania

Doc. dr. Rūta Meištė, Social Sciences (Management), Utenos kolegija Higher Education Institution, Lithuania

Doc. dr. Sandra Jakštienė, Social Sciences (Economics), Utenos kolegija Higher Education Institution, Lithuania

Prof. dr. Iveta Mietule, Social Sciences (Economics), Rezekne Academy of Technologies, Latvia

Prof. dr. Dalia Bernatonytė, Social Sciences (Economics), Utenos kolegija Higher Education Institution, Lithuania

Prof. dr. Pāvels Jurs, Social Sciences (Education Sciences), Liepāja University, Latvia

Doc. dr. Raimundas Čepukas, Social Sciences (Education Sciences), Utenos kolegija Higher Education Institution, Lithuania

Doc. dr. Daiva Petrėnaitė, Social Sciences (Law), Utena University of Applied Sciences, Lithuania

Prof. dr. Raimundas Jurka, Social Sciences (Law), Mykolas Romeris University, Lithuania

Doc. dr. Daiva Kriukelytė, Biomedical sciences (Nursing), Lithuanian University of Health Sciences, Lithuania

Prof. dr. Vygandas Rutkūnas, Health Sciences (Dentistry), Vilnius University, Lithuania

Doc. dr. Vilma Dudonienė, Health Sciences (Public Health), Lithuanian Sports University, Lithuania

Prof. dr. Valdonė Indrašienė, Social Sciences (Sociology Work, Education), Mykolas Romeris University, Lithuania

Invited Journal Number's 2024 No. 1 Reviewers:

Doc. dr. Ingrida Pliopaitė-Bataitienė, Technology Science (Environmental Engineering), Utenos kolegija Higher Education Institution, Lithuania

Prof. Habil. dr. Margarita Teresevičienė, Social Sciences (Educology), Vytautas Magnus University, Lithuania

Doc. dr. Daiva Urmonienė, Social Sciences (Management), Vytautas Magnus University, Lithuania

Doc. dr. Estela Daukšienė, Social Sciences (Educology), Vytautas Magnus University, Lithuania

Dr. Inga Jakštonienė, Technology Science (Environmental Engineering), Utenos kolegija Higher Education Institution, Lithuania

The journal publishes original scientific articles by Lithuanian and foreign authors not published in other publications, in which the authors' researches are published, theoretical and practical problems of various scientific fields (medicine and health, agriculture, nature, technology, social and humanitarian) are explained in their own way, their solutions are presented, scientific interpretation and evaluations.

Address of the editorial office:

Utenos kolegija Higher Education Institution

Maironio st.7, LT-28142 Utena, Lithuania

Tel.: +370 389 51662

e-mail: izvalgos@utenos-kolegija.lt

This is an open access magazine distributed under a [Creative Commons license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) that allows free and unrestricted use, copying, modification and creation of derivative works only for non-commercial use, with reference to the source of information and the author.

Turinys

Abdulla Abdullayev. DARNUMO INTEGRAVIMAS Į EL. PREKYBOS KLIENTŲ VALDYMĄ: STRATEGIJOS IR NAUDA	8
Rita Briedytė, Jūratė Patackaitė. BUHALTERINĖS APSKAITOS YPATUMAI SKIRTINGŲ TIPŲ ĮMONĖSE	14
Aurimas Veselka, Jūratė Aksomitienė. TVARUMO INDEKSO METODIKOS TAIKYMO IŠŠŪKIAI	22
Daiva Petrėnaitė. DARBUOTOJO ŠEIMINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI IR DARBO DERINIMAS: TEISINIS REGLAMENTAVIMAS IR SĄVOKŲ INTERPRETAVIMO PROBLEMATIKA	30
Jūratė Leonavičienė, Živilė Rupeikaitė. UAB „VLANTANA“ TRANSPORTAVIMO PASLAUGŲ KOKYBĖS VERTINIMAS	38
Marija Pirožkova, Rūta Meištė. AUTOMOBILIŲ TRANSPORTO CO₂ POVEIKIS KLIMATO KAITAI	47
Aliona Čeponienė, Sandra Jakštienė. MAKROEKONOMINIŲ VEIKSNIŲ IR JAUNIMO UŽIMTUMO SĄSAJŲ VERTINIMAS LIETUVOJE	55
Maryna Toporkova. KULTŪROS PAVELDAS IR ŽMOGAUS TEISĖS	67
Karolis Rakutis, Gerda Ivanickienė. SPORTO ENTUZIASTŲ INTERNETO SVETAINĖS PROTOTIPAS	74
Natalja Ščerbackaja, Ingrida Pliopaitė Bataitienė. PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ PANAUDOJIMO, TENKINANT DALĮ VANDENS POREIKIO INDIVIDUALIAME NAME, ANALIZĖ .	88
Asta Vainiūtė-Misiukevičė. VIETOS SAVIVALDOS ĮGYVENDINIMO INSTITUCINIO MODELIO TEISINIO REGULIAVIMO PROBLEMOS LIETUVOJE	97
Andrius Tamošiūnas. ESI FONDŲ LĖŠOMIS FINANSUOJAMŲ VERSLO PRIEMONIŲ SOCIALINIO NAUDINGUMO VERTINIMAS	111
Raimundas Jurka, Eglė Jurkienė. VIEŠOJO INTERESO UŽTIKRINIMAS KAIP ASMENS PRIPAŽINIMO VALSTYBĖS TARNAUTOJUI PRILYGINTU ASMENIU SĄLYGA (BAUDŽIAMOJO KODEKSO 230 STRAIPSNIO 3 DALIS)	124

Content

Abdulla Abdullayev. INTEGRATING SUSTAINABILITY INTO E-COMMERCE CUSTOMER MANAGEMENT: STRATEGIES AND BENEFITS	8
Rita Briedytė, Jūratė Patackaitė. FEATURES OF ACCOUNTING IN DIFFERENT TYPES OF ENTERPRISES	14
Aurimas Veselka, Jūratė Aksomitienė. THE ESSENCE OF THE SUSTAINABILITY INDEX AND THE CHALLENGES OF METHODOLOGY APPLICATION	22
Daiva Petrėnaitė. EMPLOYEE'S FAMILY OBLIGATIONS AND WORK COORDINATION: LEGAL REGULATION AND THE ISSUES OF INTERPRETATION OF CONCEPTS ...	30
Jūratė Leonavičienė, Živilė Rupeikaitė. EVALUATION OF TRANSPORT SERVICES QUALITY OF THE PRIVATE LIMITED COMPANY "VLANTANA"	38
Marija Pirožkova, Rūta Meištė. CO₂ IMPACT OF CAR TRANSPORT ON CLIMATE CHANGE	47
Aliona Čėponienė, Sandra Jakštienė. ASSESSMENT OF THE LINKAGES BETWEEN MACROECONOMIC FACTORS AND YOUTH EMPLOYMENT IN LITHUANIA	55
Maryna Toporkova. CULTURAL HERITAGE AND HUMAN RIGHTS	67
Karolis Rakutis, Gerda Ivanickienė. PROTOTYPE OF SPORTS ENTHUSIASTS WEBSITE	74
Natalja Ščerbackaja, Ingrida Pliopaitė Bataitienė. ANALYSIS OF THE USAGE OF RAINWATER TO SATISFY A PART OF THE WATER DEMAND IN AN INDIVIDUAL HOUSE	88
Asta Vainiūtė-Misiukevičė. PROBLEMS OF LEGAL REGULATION OF THE INSTITUTIONAL MODEL OF LOCAL SELF-GOVERNMENT IMPLEMENTATION IN LITHUANIA	97
Andrius Tamošiūnas. ASSESSING THE SOCIAL UTILITY OF BUSINESS MEASURES FINANCED BY ESI FUNDS	111
Raimundas Jurka, Eglė Jurkienė. ENSURING THE PUBLIC INTEREST AS A CONDITION FOR RECOGNISING A PERSON AS A PUBLIC SERVANT (PARA. 3 OF ARTICLE 230 OF THE CRIMINAL CODE)	124